

Тема 16. Аналіз ризиків у підприємницькій діяльності та шляхи запобігання банкрутства туристичних підприємств

План практичного заняття

1. Оцінка розміру господарського ризику і можливих фінансових втрат.
2. Методичні підходи до виявлення ризикових подій та видів ризику, що притаманні діяльності підприємств туристичної сфери.
3. Методичний інструментарій оцінки рівня ризиків підприємств туристичної сфери залежно від їх виду, характеру прояву, наявності інформаційного забезпечення тощо.
4. Шляхи та заходи щодо профілактики та мінімізації рівня ризиків на підприємствах туристичної сфери.
5. Банкрутство підприємства: його суть та форми регулювання в Україні.

Ключові слова та поняття:

Ризик, види ризику в туризмі, ризикова ситуація, методи оцінки рівня ризику, премія ринкового ризику, страхування ризику, банкрутство, санація підприємства туристичної індустрії.

Завдання до практичного заняття

Задача 1

Провести оцінку ймовірності банкрутства двох туристичних комплексів за коефіцієнтом Бівера. Зробити висновки про можливість кризових явищ (табл. 1).

Таблиця 1

Вихідні дані

Показник	Туристичні комплекси	
	А	Б
Виручка від реалізації тур продукту	6627	8783
Податок на додану вартість	45,7	53,8
Собівартість реалізованого турпродукту	4582	6445
Адміністративні витрати	572,3	585,2
Витрати на збут	215,6	207,3
Інші операційні витрати	102,2	114,5

Амортизація	369,5	245,7
Довгострокові зобов'язання	57,8	42,3
Короткострокові зобов'язання	192,3	220,5

Задача 2

Визначити реальну можливість туристичного підприємства відновити свою платоспроможність за коефіцієнтом її відновлення строком на пів року. Зробити висновки. Структура балансу наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Вихідні дані

Актив	На початок періоду	На кінець періоду	Пасив	На початок періоду	На кінець періоду
Найбільш ліквідні активи	190	206	Негайні пасиви	128	182
Активи, що швидко реалізуються	562	525	Короткострокові пасиви	450	565
Активи, що реалізуються повністю	1790	2058	Довгострокові пасиви	220	300
Активи, що важко реалізуються	2130	5093	Постійні пасиви	3874	6835
Баланс	4672	7882	Баланс	4672	7882

Задача 3

Провести оцінку ймовірності банкрутства двох туристичних комплексів за п'ятифакторною моделлю Альтмана та чотири факторною моделлю Спрінгейта (табл. 3). Результати порівняти.

Таблиця 3

Вихідні дані

Показники	Туристичні комплекси	
	А	Б
Оборотні активи	3724,5	1250,1
Активи підприємства	4082,1	2740,8

Виручка від реалізації турпродукта	62800	24750
ПДВ	54,7	20,5
Собівартість реалізованого турпродукту	41640	18520
Нерозподілений прибуток	1948,3	845,7
Довгострокові зобов'язання	452,8	370,5
Короткострокові зобов'язання	260,4	420,1
Акціонерний капітал	543,7	445,8

Задача 4

Провести оцінку ймовірності банкрутства 2 туристичних комплексів за моделлю Лису та моделлю Таффлера (табл. 4). Результати порівняти. Зробити висновки про можливість кризових явищ.

Таблиця 4

Вихідні дані

Показники	Туристичні комплекси	
	А	Б
Оборотні активи	2470,5	4520,6
Активи підприємства	2721	7680,2
Нерозподілений прибуток	1020,8	1540,4
Власний капітал підприємства	2310,5	3614,5
Довгострокові зобов'язання	821,4	735,1
Короткострокові зобов'язання	970,5	450,6
Виручка від реалізації тур продукту	6742,3	9170,5
ПДВ	78,5	145,3
Інші вирахування з доходу	12,4	54,2
Собівартість реалізованого	4640,5	7440,8

турпродукту		

Задача 5

Провести оцінку ймовірності банкрутства 2 туристичних комплексів за універсальною дискримінантною функцією (методика О.О. Терещенка). Зробити висновки про можливість кризових явищ.

Показники	Туристичний комплекс	
	А	Б
Чистий дохід від реалізації тур продукту	8750,8	7640,5
Собівартість реалізованого тур продукту	6142,5	4920,6
Адміністративні витрати	570,6	425,4
Витрати на збут	128,6	156,7
Інші операційні витрати	342,4	401,7
Амортизація	102,2	112,1
Довгострокові зобов'язання	74,5	52,8
Короткострокові зобов'язання	83,1	34,5
Активи підприємства	3420,7	2995,8
Запаси	172,5	210,8

Питання для самоконтролю

1. Сформулювати суть та назвати головні види господарського ризику в діяльності туристичних підприємств.
2. Охарактеризувати методи оцінки розміру господарського ризику і можливих фінансових втрат туристичних підприємств.
3. Назвати форми внутрішнього та зовнішнього страхування господарського ризику, види обов'язкового та добровільного страхування.
4. Сформулювати сутність банкрутства та головні причини, що призводять до банкрутства туристичних підприємств.
5. Охарактеризувати показники ефективності страхування господарського ризику та методи її розрахунку.
6. Дати визначення санації туристичних підприємств, охарактеризувати форми та умови її проведення.

